

JACK LONDON
MAURIZIO A. C. QUARELLO

PROTĖVIŲ
ŠAUKSMAS

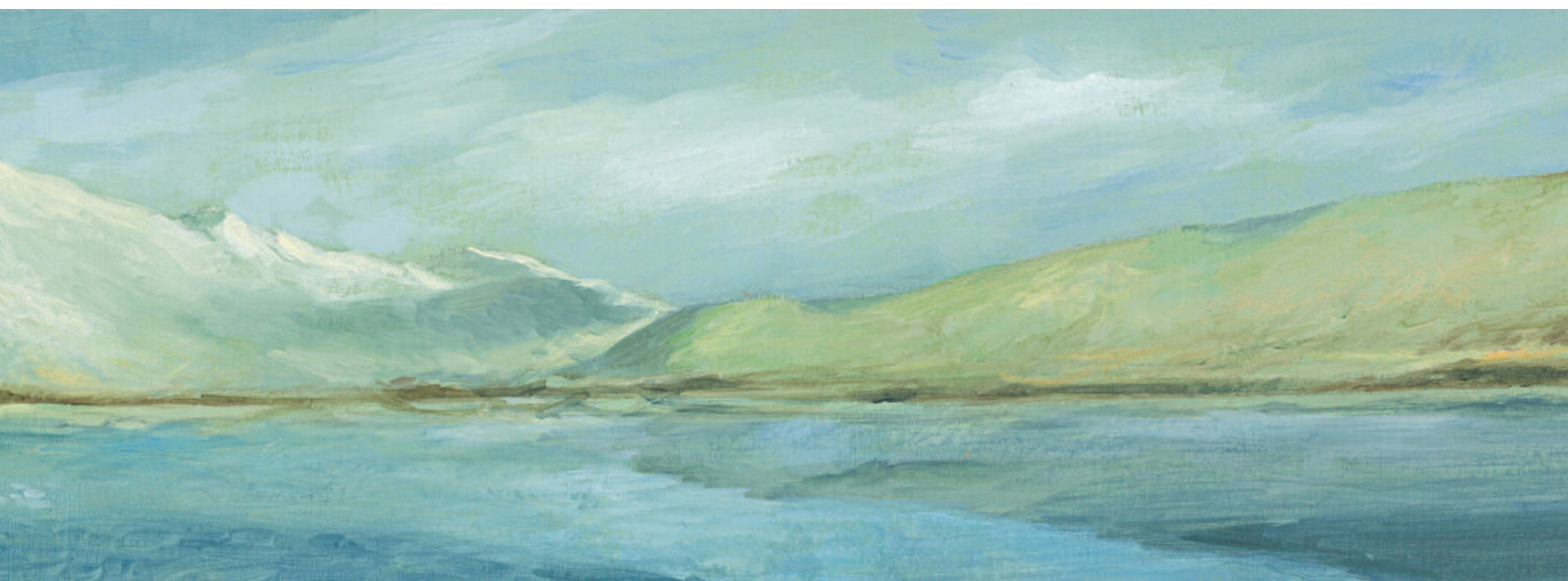

JACK LONDON

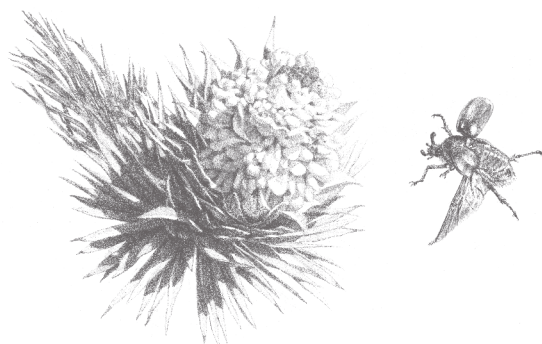
PROTĖVIŲ ŠAUKSMAS

Iliustravo Maurizio A. C. Quarello

Iš anglų kalbos vertė Aidas Jurašius

Vilnius
2023

I SKYRIUS

I PIRMYKŠTĮ GYVENIMĄ

*Pagautas klajoklio aistros
Tradicijų pančius nutrauks,
Prabudęs iš miego žiemos
Riksmu laukiniu jis užkauts.*

Bakas neskaitė laikraščių, todėl nežinojo, kad artėja nelaimė – ne tik jam, bet ir visiems kitiems seniai prijaukintiems, ilgą šiltą kailį turintiems stipriems šunims nuo Pjudžeto įlankos iki San Diego. Ir visa tai todėl, kad žmonės, apgraibomis klaidžioję po Arkties tamsą, rado ten geltonojo metalo, o garlaivių ir transporto kompanijos apie šį atradimą garsiai ištrimitavo, paskatindamos tūkstančius vyrų plūstelėti į Šiaurę. Tiems vyrams reikėjo šunų – tvirtų šunų su galingais raumenimis, tinkamų sunkiam darbui ir turinčių tankų kailį, kuris juos apsaugotų nuo šalčio.

Bakas gyveno dideliame name saulėtame Santa Klaros slėnyje. Ši vieta buvo vadinama „teisėjo Milerio sodyba“. Ji stovėjo toličiau nuo kelio, šiek tiek paslėpta medžių, pro kuriuos galėjai įžiūrėti šmėkščiojant plačią, vėsią verandą, supančią namą iš visų keturių pusių. Prie namo vedė žvyrkeliai, besirangantys po plačius laukus, nukloti susipynusių aukštų tuopų šešėlių. Vietovė už galinės namo dalies buvo dar erdvesnė. Čia stovėjo didžiulės arklidės, kur plūšo tuzinas arklininkų ir jų padėjėjų, rikiavosi vijokliais apaugę tarnų nameliai, nesuskaičiuojamos tvarkingos ūkinių pastatų eilės, vynuogynų pavėsinės, žalios ganyklos, sodai ir uogų lysvės. Buvo čia ir artezinio šulinio siurblys, ir didelis cementinis baseinas, kur rytais – o karštu oru ir dieną – maudydavosi teisėjo Milerio sūnūs.

Ir visa tai buvo Bako valdos. Čia jis gimė, čia praleido ketverius savo gyvenimo metus. Taip, gyveno čia ir kitų šunų. Tokioje didžiulėje sodyboje kitaip ir negalėjo būti, bet tie kiti šunys buvo nesvarbūs. Jie pasirodydavo ir dingdavo, gyvendavo ankštose būdose arba nepastebimi tūnodavo namo gelmėse. Tūtšas, japoniškas mopsas, arba Izabelė, visai kailio neturinti meksikietiška kalytė – tai buvo keisti padarai, retai iškišdavę nosį į lauką ir padėdavę pėdą ant žemės. Kita vertus, čia gyveno mažiausiai dvi dešimtys foksterjerų, grėsmingai lodavusių ant Tūtso ir Izabelės, kai šie žvelgdavo į juos pro langus, saugomi viso būrio šluotomis apsiginklavusių kambarinių.

Bet Bakas nebuvo nei kambarinis šuo, nei kiemsargis. Visa ši karalystė priklausė jam. Jis plaukiodavo baseine, eidavo su teisėjo sūnumis į medžioklę, lydėdavo Molę ir Alisą, teisėjo dukteris, į ilgus vėlyvo vakaro arba ankstyvo ryto pasivaikščiojimus, žiemos vakarais gulėdavo prie teisėjo kojų priešais bibliotekos židinyje riaumojančią ugnį, nešiodavo ant nugaros arba ritinėdavo ant žolės teisėjo anūkus, saugodavo juos per pavojingus ir nuotykių kupinus žygius iki fontano arklidžių kieme ar netgi toliau, kur prasidėjo aptvarai ir uogų lysvės. Jis valdingai pražygiuodavo pro foksterjerus, o į Tūtšą ir Izabelę apskritai nekreipė

Po ypač stipraus smūgio Bakas vos bepakilo ant kojų ir jautėsi per daug apsvaigęs, kad galėtų vėl pulti. Jis šlubčiojo, kraujas plūdo iš nosies, nasrų ir ausų, jo nuostabus kailis buvo nutaškytas kruvinomis seilėmis. Tada vyras priėjo prie jo ir iš visų jėgų tvojo per nosį. Visas iki šiol patirtas skausmas buvo niekis, palyginus su šia aštria agonija. Bakas suriaumojo iš pykčio beveik kaip liūtas ir vėl puolė prie vyro. Bet šis, perėmęs lazda į kairę, ramiai sučiupo jį žemiau nasrų ir vienu metu trūktelejo ir atgalios, ir į apačią. Bakas apsuko ore pusantrą rato ir krito ant galvos ir krūtinės.

Šuo puolė paskutinį kartą. Jį pasitiko ypač galingas smūgis, tyčia taip ilgai tausotas, ir Bakas susmuko praradęs sąmonę.

– O jis tikrai moka dresuoti šunis, štai ką pasakysiu, – entuziastingai sušuko nuo sienos vienas iš vyrų.

– Aš jau geriau dresuočiau indėniškus žirgus kiekvieną dieną ir dar du kartus sekmadieniais, – atsakė vežikas, tada įlipo į furgoną ir paragino arklius.

Bakas atgavo sąmonę, bet ne jėgas. Jis gulėjo ten, kur nukrito, ir iš čia stebėjo vyrą raudonu megztiniu.

– „Atsiliepia šaukiamas Baku“, – nepažįstamasis ėmė skaityti smuklininko laišką, pranešantį apie dėžę ir krovinį. – Ką gi, Bakai, mano berniuk, – tęsė jis linksmu balsu, – tarp mūsų iškilo nesutarimas, bet bus geriausia, jeigu apie tai pamiršime. Tu sužinotai savo vietą, aš žinau savąją. Būsi geras šuo – viskas eisis kaip per sviestą. Būsi blogas šuo – išmušiu iš tavęs paskutinį kvapą. Supratai?

Taip kalbėdamas vyras be jokios baimės glostė galvą, kurią ką tik taip negailestingai talžė, ir nors Bakas nevalingai šiaušėsi nuo kiekvieno prisilietimo, bet kentė neprieštaraudamas. Kai vyras atnešė vandens, Bakas noriai atsigėrė, paskui godžiai puolė prie žalios mėsos, kurią gabalais iš rankos jam duodavo vyras.

Bakas buvo įveiktas (ir pats tai suvokė), tačiau nepalūžęs. Jis kartą ir visiems laikams suprato, kad neturi galimybių įveikti vyro su lazda. Jis išmoko šią pamoką

jo pusėn akivaizdžiai ketindamas pargriauti. Jeigu parpultų, iš paskos atskubant gaujai indėnų šunų, Bakui nebeliktų vilties išgyventi. Bet jis sukaupė jėgas, atrėmė Špico puolimą, tada nubėgo pas kitus šunis ant ežero.

Vėliau devyni kinkinio šunys susirinko krūvon ir pasislėpė miške. Jų niekas nebepersekiavo, bet padėtis buvo sunki. Neatsirado nė vieno, kuris neturėtų keturių ar penkių žaizdų, o kai kurie buvo sužeisti labai sunkiai. Dabui buvo rimtai sužalota galinė koja, Dolei, paskutiniam Dajoje išgytam eskimų šuniui, stipriai perkando gerklę, gerajam Biliui visiškai sukandžiojo ausį, tad jis staugė ir inkštė visą naktį. Išaušus jie atsargiai paršlubčiojo į stovyklą ir paaiškėjo, kad užpuolikai dingę, o abu vyrai itin prastai nusiteikę. Pusė maisto atsargų buvo prarasta. Užpuolikai sugraužė netgi rogių virves ir brezento dangalus. Tiesą sakant, viskas, kas bent kiek buvo valgoma, neišvengė jų ilčių. Jie suėdė Pero mokasinius iš briedžio odos, sugraužė odinius viržius ir netgi dvi pėdas Fransua botago galo. Mulatas prabudo iš niūraus susimąstymo ir ėmė apžiūrinėti sužeistus šunis.

– Ak, mano draugai, – tarė jis švelniai, – kokie jūs sukandžioti. Ir gal dabar susirgsite pasiutlige. Velniai rautų, gal jūs visi pasiusite! Ką manai, Pero?

Kurjeris abejodamas papurtė galvą. Iki Dosono buvo likę dar keturi šimtai mylių, tad mažiausiai jam dabar reikėjo pasiutligės protrūkio tarp šunų. Po dviejų valandų triūso ir keiksmų pakinktai buvo sutvarkyti, ir sužeisti šunys leidosi į kelią, skausmingai bandydami įveikti sunkiausią kelio dalį iki Dosono.

Trisdešimtos mylios upė nebuvo užšalusi. Laukinė jos srovė nepakluso speigui, ledas buvo sukaustęs tik ramius užutėkius. Prireikė šešių dienų sekinančio darbo, kad jie įveiktų šias trisdešimt siaubingų mylių. Jos buvo siaubingos, nes kiekviena pėda čia reiškė pavojų žmogaus ir šuns gyvybei. Tuziną kartų Pero, tikrinęs ledo sangrūdas, išsigelbėjo tik dėl ilgos karties, kurią nešėsi su savimi ir laikė taip, kad įsmukus į eketę ji kristų skersai ledo. Bet šaltis vis stiprėjo, termometras jau rodė penkiasdešimt žemiau nulio, tad kiekvieną kartą, kai Pero

